

Vrije Basisschool DE BLOESEM

Kloosterstraat 27 - 9860 Moortsele ☎ 09 362 60 58

Rooberg 32 - 9860 Landskouter ☎ 09 362 61 55

💻 directie@vbsdebloesem.be 📞
www.vbsdebloesem.be

Antipestbeleid

Inleiding

In VBS De Bloesem vinden wij het heel belangrijk dat elk kind zich veilig, gezien en gewaardeerd voelt. Alleen in een warme en respectvolle omgeving kunnen kinderen zich goed ontwikkelen en leren samenleven met anderen. Pesten hoort daar niet bij. Samen met leerlingen, ouders en het hele schoolteam willen we er alles aan doen om pesten te voorkomen en – waar nodig – op een zorgzame manier aan te pakken.

De tien bouwstenen zijn:

- 1 We werken aan de groepssfeer
- 2 We zijn duidelijk over pesten
- 3 We vertellen kinderen waar ze terecht kunnen
- 4 We geven ouders een plaats
- 5 We praten over onze gevoelens en leren onze grenzen kennen
- 6 We houden het positief online
- 7 We brengen variatie in het lesgebeuren
- 8 We zoeken samen naar een oplossing
- 9 We praten met elkaar en luisteren naar elkaars mening
- 10 We geven elkaar complimenten

Met deze bouwstenen bouwen we samen aan een school waar iedereen zich thuis voelt, zichzelf kan zijn en op een respectvolle manier met elkaar omgaat.

Zo maken we samen van VBS De Bloesem een plaats waar ieder kind mag open bloeien!

Bouwsteen 1: We werken aan de groepssfeer

Een positieve groepssfeer is de basis voor welbevinden en leerrendement. We bouwen hier actief aan vanaf dag één, met aandacht voor duidelijke afspraken, verbondenheid en het versterken van sociale vaardigheden.

1. Duidelijke, positieve afspraken

Aan het begin van het schooljaar maken we samen met de klas **positief geformuleerde afspraken** die het gewenste gedrag in de verf zetten. Deze afspraken worden zichtbaar opgehangen in de klas en op regelmatige basis worden de kinderen hieraan herinnerd. Zo weten de kinderen wat er van hen verwacht wordt en voelen ze zich mee verantwoordelijk. Duidelijkheid geeft rust.

2. Frequentie communicatie over regels en afspraken

Afspraken zijn geen momentopname. We **herhalen en herbekijken** ze regelmatig: na vakanties, bij veranderende dynamieken of wanneer er spanningen ontstaan. De leerkracht benoemt niet alleen de regels, maar gaat met de leerlingen in gesprek over waarom ze belangrijk zijn. Afspraken kunnen aangepast worden wanneer de groep groeit of nieuwe noden ontstaan.

3. Iedereen leert met elkaar omgaan

We zorgen actief voor **variatie in samenwerkingen**: leerlingen wisselen regelmatig van plaats, klasopstellingen worden aangepast aan de noden van het moment, en bij groepswerken of opdrachten wordt doelbewust gemixt. Ook in de turnles worden teams gemaakt zodat iedereen met elkaar leert samenwerken. Dit versterkt de sociale vaardigheden van de kinderen, doorbreekt vaste groepjes en voorkomt uitsluiting.

4. We werken aan een hechte groep

We starten het schooljaar met de **Gouden Weken**, een periode waarin de focus ligt op kennismaken, groepsvorming en het creëren van een veilige sfeer. Na de kerstvakantie plannen we de **Zilveren Weken**, om de dynamiek op te frissen en verder te werken aan vertrouwen in elkaar.

Tijdens de Gouden en Zilveren weken volgen we het model van **Tuckman** (vormen – stormen – normeren – presteren) om in te spelen op de groepsontwikkeling. Doorheen het jaar voorzien we naast cirkelen ook nog tal van verbindende momenten zoals **groepswerken, klasoverschrijdende activiteiten, meerdaagse uitstappen, jarigen in de kijker**.

Goede groepssfeer is geen toeval; het is een gevolg van afspraken, samenwerking en verbondenheid waar elke dag aan gebouwd wordt in een warme, respectvolle omgeving waar iedereen zich kan thuis voelen!

Bouwsteen 2: We zijn duidelijk over pesten

Op onze school krijgt pesten geen kans. We maken het verschil tussen plagen en pesten duidelijk, grijpen in bij pestgedrag en zetten in op preventie en herstel. We zorgen ervoor dat élk kind zich veilig, gehoord en gerespecteerd voelt.

1. Het verschil tussen plagen en pesten

PLAGEN → LIEFDE

- gebeurt soms
- als grapje bedoelt
- gebeurt bij iedereen eens

PESTEN → ERNSTIG

- gebeurt regelmatig en expres
- bedoelt om iemand te kwetsen
- gebeurt steeds bij dezelfde persoon

2. Pestsituatie? We grijpen onmiddellijk in!

We werken preventief zodat een pestsituatie op onze school geen plaats kent.

Als er toch pestgedrag opduikt, **komen we meteen in actie**. We luisteren, maken het bespreekbaar en volgen een duidelijke aanpak (zie **bouwsteen 8**). We kiezen een methode op maat: confronterend of niet-confronterend, met ruimte voor herstel en groei van zowel de pester als de gepeste.

3. WIJ = PESTVRIJ

Op onze school is pesten uit den boze!

Dit maken we duidelijk door enkele gerichte acties te ondernemen. We doen jaarlijks mee met **de Week tegen Pesten**, we zetten tijdens deze week extra in op verbindende acties en klasoverschrijdende opdrachten.

Op regelmatige basis wordt er in de klas **gecirkeld** (zie **bouwsteen 8**). Hiermee willen we conflicten en beginnend pestgedrag meteen aanpakken zodat dit niet verder kan ontaarden in pestsituaties. Twee keer per jaar of wanneer een kind er nood aan heeft, worden **kindcontacten** georganiseerd. Kinderen kunnen dan hun verhaal doen bij de leerkracht.

Dit alles maken we ook visueel zichtbaar op onze school. We hangen posters op van de STIP IT- campagne, van ons pestbeleid,... We zorgen voor pictogrammen die kinderen herinneren om op een respectvolle manier met elkaar om te gaan.

4. Workshops

Tijdens de Week tegen Pesten houden we jaarlijks een workshop waarin kinderen inzichten krijgen die ze kunnen inzetten om onze school mee pestvrij te houden. Er wordt ingezet op de bewustwording van wat pesten is, het leren herkennen en aanpakken en de kinderen gaan ook aan de slag om het schoolklimaat positief te houden.

5. Jaarlijkse herziening

Elk jaar staan we stil bij ons huidig anti-pestbeleid en verbeteren we de werking waar nodig. Dit wordt zowel met de leerkrachten tijdens een personeelsvergadering als met de leerlingen tijdens een leerlingenraad bekeken. We houden tijdens het bijtschroeven rekening met de input die zij brengen en stemmen dit ook met hen opnieuw af.

Bouwsteen 3: We vertellen kinderen waar ze terecht kunnen

Een veilige school is een school waar elk kind weet bij wie het terecht kan. We zorgen voor een open sfeer, duidelijke meldpunten en laagdrempelige communicatie met leerlingen én ouders. Zo staat niemand er ooit alleen voor.

1. Leerlingen weten bij wie ze terecht kunnen

Kinderen moeten **nooit alleen met een probleem** blijven zitten.

Ze kunnen te allen tijde terecht bij:

- de **klasleerkracht**
- de **directie**
- hun **buddy**
- hun ouders
- alle leerkrachten op school
- indien nodig externe hulpverleners (logo, ondersteuner, kiné...)

Deze aanspreekpunten worden kenbaar gemaakt en tijdens klasgesprekken regelmatig benoemd.

2. Meldpunt op school

Wie liever schriftelijk iets meldt, krijgt hier ook de kans toe op onze school.

Zo voorzien we brievenbussen op school:

- Een klasbrievenbus in elke klas
- Een algemene brievenbus onder de trap bij juf Veerle

Deze meldpunten zijn discreet, laagdrempelig en worden regelmatig gecheckt.

Bouwsteen 4: We geven ouders een plaats

In onze school zien we ouders als belangrijke partners in het opvoeden van kinderen. Samen dragen we zorg voor een veilige en warme schoolomgeving. Daarom vinden we het belangrijk om ouders actief te betrekken bij ons antipestbeleid.

- Ouders worden geïnformeerd over ons beleid en onze afspraken tegen pesten, zowel bij de start van het schooljaar als tijdens oudercontacten.
- Wanneer er zorgen zijn rond pesten, nemen we tijd om ouders te beluisteren en hen een stem te geven in de aanpak. Hun ervaringen en observaties zijn waardevol om het volledige beeld te krijgen.
- We moedigen ouders aan om signalen van pesten steeds te delen met de leerkracht, de zorgcoördinator. Samen zoeken we naar oplossingen die het welzijn van alle kinderen bevorderen.
- Tevens vinden we het belangrijk dat ouders de weg vinden naar betrouwbare informatie over hoe ze hun kind kunnen ondersteunen. Hierbij enkele betrouwbare bronnen:
 - **Nupraatikerover.be**
<https://www.nupraatikerover.be/>
 - **Awel.be**
<https://awel.be/>
 - **Gezondleven.be** – omgaan met pesten
<https://www.gezondleven.be/>

Zo maken we van onze school een plek waar kinderen zich veilig voelen en waar ouders zich gehoord weten in het streven naar een pestvrije omgeving.

Bouwsteen 5: We praten over onze gevoelens en leren onze grenzen kennen

Op VBS De Bloesem vinden we het belangrijk dat kinderen leren stilstaan bij hun eigen gevoelens en die van anderen. We geven hen taal en tools om gevoelens te benoemen, bespreekbaar te maken, en op een respectvolle manier hun grenzen aan te geven.

- **Gevoelskaarten** van Breinhelden: in elke klas maken we gebruik van de **gevoelskaarten** (kleuter en lager) om kinderen te helpen emoties te herkennen, te benoemen en erover in gesprek te gaan. Zo leren ze ook beter de gevoelens van anderen te begrijpen.
- Op de kleuterschool worden sociale vaardigheden geoefend aan de hand van de tien dieren van de Axenroos.
- Shernborne-werkwinkel: jaarlijks organiseren we een klasoverschrijdende Shernborne-werkwinkel voor kleuters en lagere school. Deze bewegingsactiviteiten stimuleren lichaamsbewustzijn, zelfvertrouwen en respect voor de persoonlijke ruimte en grenzen van anderen.

Door deze initiatieven bouwen we systematisch aan een veilige en positieve leeromgeving, waar kinderen zich gesteund voelen en leren hoe ze op een gezonde manier voor zichzelf én voor elkaar kunnen opkomen.

Bouwsteen 6: We houden het positief online

Onze school hecht veel belang aan een veilige en respectvolle omgang met elkaar, ook in de digitale wereld. Kinderen leren dat dezelfde waarden en afspraken die gelden op school, ook online belangrijk zijn.

Concreet zetten we in op:

- **Digitale vaardigheden en mediawijsheid:** in de klas wordt gewerkt met lessen en projecten rond veilig internetgebruik, omgaan met sociale media en kritisch kijken naar online informatie. Twee figuren, Max Media en Vera Veilig, loodsen de kinderen op een veilige manier doorheen de digitale wereld.
- **Respectvolle online communicatie:** kinderen oefenen hoe je positief kan reageren, hoe je kwetsende opmerkingen vermijdt en hoe je op een gepaste manier omgaat met groepschats en berichten.
- **Gebruik van schooltoestellen:** bij het gebruik van tablets en Chromebooks maken we duidelijke afspraken. Deze worden met de kinderen besproken en regelmatig herhaald.
- **Samenwerking met ouders:** via nieuwsbrieven, infoavonden en tips ondersteunen we ouders om thuis dezelfde positieve en veilige online houding te stimuleren.
- **Signaleren en ingrijpen:** bij meldingen van online pestgedrag nemen we dit ernstig en zoeken we samen met kinderen en ouders naar een gepaste aanpak.

Op die manier willen we kinderen voorbereiden om zich bewust, respectvol en veilig te bewegen in de digitale wereld.

Bouwsteen 7: We brengen variatie in het lesgebeuren

Op VBS De Bloesem geloven we dat afwisseling in het lesgebeuren bijdraagt tot meer betrokkenheid, samenwerking en plezier in leren. Wanneer kinderen actief en gevarieerd kunnen werken, krijgen ze meer kansen om hun talenten te tonen en ervaren ze succes. Dat versterkt hun zelfvertrouwen en verkleint de kans op pestgedrag.

Elke leerkracht brengt op zijn of haar manier variatie in de klas, met oog voor de noden en mogelijkheden van de kinderen. Dit kan onder meer door:

- het afwisselen van werkvormen (klassikaal, in groepjes, individueel);
- het inzetten van spel, beweging en coöperatieve opdrachten;
- het werken met projecten, hoekenwerk of creatieve opdrachten;
- ruimte te maken voor differentiatie, zodat elk kind kan leren en groeien op eigen niveau.

Door deze variatie ervaren kinderen dat er verschillende manieren zijn om te leren en dat iedereen zijn eigen sterktes heeft. Dit vergroot het respect voor elkaar en draagt bij tot een positieve klas- en schoolcultuur.

Bouwsteen 8: We zoeken samen naar een oplossing

Op onze school vinden we dat conflicten en pestsituaties bespreekbaar moeten zijn. We laten problemen niet sudderen, maar pakken ze actief aan via open dialoog en passende methodes. Samen zoeken we naar oplossingen met respect voor ieders stem, ieders grens en ieders groei. Zo bouwen we aan een school waar conflicten geen breuken vormen, maar kansen tot verbinding en herstel en werken we aan een warme, veilige schoolomgeving waarin ieder kind zich gehoord en gedragen voelt.

1. Regelmatig cirkelen: problemen bespreekbaar maken

Via **kringgesprekken** of **cirkelen** geven we leerlingen ruimte om zich uit te spreken over wat hen bezighoudt. We cirkelen zowel preventief als curatief. Door regelmatig dit soort gesprekken te houden, versterken we onderlinge verbondenheid, empathie en communicatievaardigheden. Zo zorgen we dat problemen bespreekbaar zijn voor ze escaleren.

2. Methodes voor oplossingsgericht werken

We beschikken over verschillende methodes om met conflicten en pestsituaties om te gaan, afhankelijk van de ernst en aard van het probleem. We onderscheiden twee grote benaderingen: confronterende en niet-confronterend methodes.

Deze methodes worden toegepast samen met de betrokken leerling(en). Wanneer dit niet voldoende blijkt of de situatie heel ernstig is, kunnen ook ouders gevraagd worden om hier bij aanwezig te zijn.

Confronterende methodes:

Het één-op-één gesprek

Wanneer een leerling ongewenst gedrag stelt, kan een leerkracht kiezen voor een individueel, confronterend gesprek. Het doel is niet om te straffen, maar om verantwoordelijkheid te stimuleren, inzicht te geven en een herstelproces op gang te brengen.

Het herstelgesprek

In een **herstelgesprek** gaan dader en slachtoffer met elkaar in gesprek. De focus ligt op erkenning van wat er gebeurde, het herstellen van de schade, en het maken van duidelijke afspraken voor de toekomst. Respectvolle communicatie en wederzijds luisteren staan centraal.

De herstelcirkel of HERGO

Bij diepgaandere conflicten of situaties met meerdere betrokkenen kan een **herstelcirkel** of een **HERGO (Herstelgericht GroepsOverleg)** ingezet worden. Dit zijn gestructureerde bijeenkomsten waarin alle betrokkenen samen zoeken naar herstel, verantwoordelijkheid nemen voor hun daden en tot verzoening komen.

Niet-confronterende aanpak

De no-blamemethode

Bij de **no-blamemethode** ligt de focus niet op schuld, maar op het aanpakken van de gevolgen van pestgedrag. In een klein groepje wordt gezocht naar manieren om het slachtoffer beter te ondersteunen en het pestgedrag te stoppen. De dader(s) worden niet beschuldigd, maar uitgedaagd om mee te werken aan een oplossing. Deze aanpak kan effectief zijn in situaties waar een confronterende benadering risicovol of contraproductief zou zijn.

3. Autonomie van het kind

We geloven in de kracht en het leervermogen van kinderen. Daarom stimuleren we leerlingen om eerst **zelf een conflict op te lossen**. Lukt dat niet, dan kunnen ze hulp vragen aan een medeleerling of onder **begeleiding van een volwassene** tot een oplossing komen. Als het probleem dan nog blijft bestaan, grijpt de **leerkracht actief in**. Leerlingen worden hierbij ondersteund door een **visueel stappenplan**, dat hen houvast biedt in het oplossen van conflicten.

4. Als er geen oplossing komt: inschakelen van externen

In uitzonderlijke gevallen, wanneer de interne aanpak niet tot een oplossing leidt of wanneer de situatie te ernstig of complex is, kunnen we **externe hulp inschakelen**. Dit kan bijvoorbeeld gaan om CLB-medewerkers, gespecialiseerde begeleiders of andere deskundigen. Samen met deze partners zoeken we naar gepaste ondersteuning, steeds in overleg met ouders en betrokkenen.

Bouwsteen 9: We praten met elkaar en luisteren naar elkaars mening

Op VBS De Bloesem vinden we het belangrijk dat kinderen leren hun mening te uiten en tegelijk ook openstaan voor de mening van anderen. Respectvol met elkaar in gesprek gaan versterkt de verbondenheid in de klas en helpt conflicten sneller oplossen.

Elke leerkracht geeft hier op eigen manier aandacht aan, zowel tijdens geplande momenten (kringgesprekken, groepswork, klasgesprekken) als tijdens spontane situaties die zich doorheen de dag voordoen.

We moedigen kinderen aan om:

- hun gevoelens en ideeën op een rustige en duidelijke manier te verwoorden;
- te luisteren naar wat anderen vertellen, zonder te onderbreken;
- respect te tonen voor verschillende meningen, ook wanneer ze het niet eens zijn;
- samen te zoeken naar oplossingen bij een conflict.

Zo groeien kinderen in communicatieve vaardigheden, leren ze empathisch te luisteren en ervaren ze dat hun stem telt in een positieve klas- en schoolcultuur.

Bouwsteen 10: We geven elkaar complimenten

Een positief woord of een klein compliment kan een groot verschil maken. Op VBS De Bloesem willen we kinderen stimuleren om elkaar regelmatig positieve aandacht te geven. Complimenten zorgen ervoor dat kinderen zich gezien en gewaardeerd voelen en dragen zo bij aan een warme klas- en schoolomgeving.

We moedigen kinderen aan om niet enkel te letten op wat fout loopt, maar ook oog te hebben voor de inspanningen en talenten van anderen. Leerkrachten geven hier het voorbeeld door complimenten te verwoorden in de klaspraktijk en door kinderen kansen te geven dit onderling te oefenen.

Door waardering en vriendelijkheid in de verf te zetten, bouwen we samen aan een positieve groepssfeer waarin pesten minder ruimte krijgt.

